

Status over missionen i Hawaii - interview ved Esben Andreasen (1992)

Som det kan læses ud af dette interview med Fukuhara Hosen, den øverste præst i Higashi Honganji shin-buddhismen på Hawai'i, har buddhist missionen store problemer i et land, hvor kristendommen er den prestigefyldte flertalsreligion. Konkurrencen fra kristendommen og de andre trossamfund, det interne sprogproblem og vanskelighederne med at rekruttere Hawai'i-fødte præster er de største problemer.

Som ældste søn i familien og den, der skulle overtage min fars tempel, blev jeg sendt til Otani Universitet. Jeg vidste dog ikke rigtigt, hvad jeg ville studere. Men en dag mødte jeg professor Kanamatsu Kenryu, som underviste i vestlig filosofi. Han begyndte med spørgsmålet: "Har I nogensinde tænkt over, hvad et menneske er?" Da sagde jeg til mig selv, at han er anderledes end de andre professorer. Han lærte os om Platons og Sokrates' filosofi, og jeg blev meget fascineret og begyndte at lære græsk. Jeg var meget heldig, fordi jeg kunne studere dialogerne¹ på originalsproget. Hovedtemaet var "at kende sig selv". Senere efter eksamen arbejdede jeg en kort tid for hovedtemplet, Higashi Honganji, og var guide for fremmede og andre besøgende, som jeg forklarede om templets funktioner. Jeg stod også for receptioner, når mennesker fra alle egne af Japan kom på besøg.

I 1963 spurgte abbed Otani² mig, om jeg ville rejse til Hawaii. I 1960 havde en tidevandsbølge skyllet Hilo Higashi Honganji³ bort på hovedøen. Store dele af Hilo by var ødelagt og mange mennesker døde. Heldigvis var de døde urner reddet i et hjørne af templet. Vi var bekymrede for, om det var enden på templet, men vi begyndte at genopbygge det, og jeg lyttede til nembutsu læren. Da jeg kom til Hilo, begyndte menigheden at bygge templet på en ny grund. Vi gik fra hus til hus for at spørge om pengebidrag, så vi kunne købe materialer og derpå bygge selv. Bygningen blev rejst af alle medlemmerne.

Det tog mig ti år at afbetale gælden i templet. Efter ti år tog jeg hjem, men alt var forandret. Det var meget vanskeligt at tilpasse sig livsformen i min fødeby i Ishikawa⁴. I løbet af de næste fem år rejste jeg også til udlandet. Til Los Angeles til indvielsen af den nye *betsuin*⁵ der og til Chicago. Men så blev jeg bedt af den tidligere biskop fra Honolulu *betsuin* om at overtage hans plads, da han var blevet gammel. Templet lå dengang to blokke neden for stedet her og var i dårlig stand, fuld af termitter. Taget var utæt, og når det regnede, måtte vi stille spande op, selv i altret. Så vi måtte bygge igen. Med hjælp fra mange mennesker var vi i stand til at gøre bygningen færdig i 1983.

¹ Platons skrifter i hvilke Sokrates deltager i dialogen

² Otani Kocho, 24. efterkommer af Shinran

³ Hilo er den største by på hovedøen i Hawai'i, selv kaldet Hawai'i

⁴ Distrikt i Japan på kysten til det Japanske Hav

⁵ Provins-hovedtempel

Så opstod der nye vanskeligheder. Jeg fik tildelt Hilo igen og mange præster flyttede, men så for otte år siden blev jeg på ny tildelt Honganji betsuin, specielt for at arbejde for *dobokai*-bevægelsen⁶ i Hawai'i. Vi er en lille gruppe. Fem-seks medlemmer fra hver af de seks templer i Hawai'i, som mødes for at studere shin-buddhismen ved at læse Meditations-sutraen⁷. Vi håber at kunne fuldende vore studier om tre år.

Men vi har sprogbarrierer i Hawai'i. Nogle præster taler ikke så godt engelsk, mens andre gør.

Sp: Hvorledes vil De karakterisere missionens situation?

Sv: Der er mange retninger indenfor buddhismen i Hawai'i. Der er Hongpa Honganji⁸ og Higashi, som følger Shinran Shonins lære. Andre er Soto⁹, Tendai¹⁰, Shingon¹¹, Nichiren¹² og Jodo¹³. – Higashi har en 95 år lang historie som mission. Familierne kommer stadigvæk til templet.

I Honolulu-området har vi fire templer: betsuin'en, Palolo, Kaneohe og McCully. McCully har en *nisei*¹⁴ præst, som desværre er syg nu. Han havde en hjerneblødning for ikke længe siden. Vi plejede at have unge mennesker, der var født i Hawaii, som præster, men det er meget svært, da vi ikke kan betale dem så meget, som de bliver betalt i andre jobs. Vores vej er en fattigdommens vej.

Sp: Så nu om stunder får I præster fra Japan?

Sv: Desværre må vi være afhængige af Japan, af at hovedtemplet sender nye præster til os fra tid til anden. Men det er meget svært at holde på dem, fordi de helst vil vende tilbage til Japan for at overtage deres fædres templer. Så længe fædrene er sunde, bliver de unge i Hawai'i, men når forældrene bliver gamle, må de vende hjem.

Selvfølgelig har de muligheden for at blive amerikanske statsborgere her, og jeg er selv en af dem. Jeg blev amerikansk statsborger for 25 år siden, og eftersom min søn lever her, ønsker jeg at blive i Hawai'i resten af mit liv. Tidligere ønskede jeg hele tiden at vende hjem til Japan, men jeg har slået rødder her. Det er, som det skal være. Hvor man end er, der er verdens centrum.

For at sammenligne med de andre retninger: Hongpa Honganji er den største, dernæst Jodo, Soto og Higashi, alle med næsten samme størrelse. Så kommer Tendai og Nichiren. Hongpa

⁶ Lægmandsbevægelsen i Higashi Honganji

⁷ En af de tre vigtigste sutraer i Amida-buddhismen

⁸ Nishi Honganji, det andet shin-buddhistiske hovedtempel

⁹ Soto: en af zen-buddhist religionerne, grundlagt af Dogen (1200-53).

¹⁰ En af de esoteriske former for buddhisme i Japan, grundlagt af Saicho (767-822)

¹¹ En anden af de esoteriske former for buddhisme i Japan, grundlagt af Kukai (774-835)

¹² Nichiren: den patriotiske form for buddhisme i Japan, grundlagt af Nichiren (1222-82).

¹³ Jodo: den tidlige Rene Land religion, grundlagt af Honen (1133-1212).

¹⁴ "Anden generation", dvs. søn af en indvandrer

gør hvad de kan for at tale udelukkende engelsk. De har omkring et dusin lokalt fødte præster. I alt er vi ca. 2.000 medlemmer, men hvis man indregner familierne er vi større. I betsuin'en er vi over 500 associerede medlemmer, men betalende medlemmer er færre. Alligevel sender vi 500 nyhedsbreve ud om måneden.

Efter jeg var rejst bort for otte år siden, blev søndagsskolen af en eller anden grund afskaffet på grund af sprogproblemer. Men det er vores opgave fra nu af igen at rekruttere unge medlemmer. Fra dette års begyndelse har jeg startet søndagsskole igen og et par børn er begyndt at komme. Vi vil slå søndagsskolen sammen med søndagsskolerne ved McCully, Kaneohe og Palolo, og lade det gå på skift. Vi kan udrette noget; udflugter, sport, håndarbejde og andet. Selvfølgelig prøver vi ikke at tale japansk, når medlemmerne kommer her til afdødes mindehøjtider, begravelser og bryllupper. Men nogle af de gamle siger, at det er lettere at forstå buddhisme på japansk. Derimod siger de unge, at de ikke forstår japansk. De ser ud som japanere, men de er ikke japanere. Vi sidder mellem to stole.

Sp: Er alle dele af ceremonierne på engelsk?

Sv: Sutra-recitationerne gør vi på samme måde som i Japan, men Rennyos¹⁵ breve og prædiken er på engelsk. Vi har regelmæssig tempeltjeneste hver søndag.

Sp: I har også bryllupper. Har I noget, der svarer til barnedåb?

Sv: Kun meget få og efter familiernes ønske. Vi benytter så lejligheden til at fortælle familien, hvor vigtig den religiøse opdragelse er, helt fra livets begyndelse. Men det er ikke sædvanligt. Dog forekommer det i forbindelse med Shinran Shonins fødselsdags-højtid i april. Men det er slet ikke som kristen dåb. Det kunne dog være en god ide for at få flere unge til at komme til templet.

Sp: Hvordan med *kikyoshiki*¹⁶, udføres den?

Sv: Tidligere kom abbeden og hans familie på besøg og de udførte konfirmations-riterne. Jeg er blevet bedt om at udføre konfirmation i Waimea-templet, så vi skrev og bad om lov i hovedtemplet, i forbindelse med et jubilæum. Men vi har ikke fået lov. Nogle må komme fra Japan, for at vi kan få riterne udført. Det er vigtigt. Selvfølgelig kan man tage til Japan, men for dem, der ikke kan rejse, burde vi kunne gøre det her med hovedtemplets velsignelse.

¹⁵ Shin-buddhismens store organisator (1415-1499)

¹⁶ Ceremoni hvor shin-buddhisten får sit religiøse navn til livet efter døden, en form for lægmandsordination eller konfirmation

Sp: Er det planen, at *dobokai*-studiekredsen skal rejse til Dobokaikan¹⁷ i Kyoto?

Sv: Måske skulle vi efter 3-års-planen rejse til Japan, for det er meget vigtigt for medlemmerne at rejse til Japan for at være sammen med andre i Dobokaikan, for at lytte til læren og bekræfte sig som buddhister. Men de kan have sprogproblemer. Jeg har selv gennemgået uddannelsen i Dobokaikan og har mødt tilhængere fra hele Japan. Jeg har også gjort rent i grundlæggerens tempel ved *Susu-harai*¹⁸. Det var en god oplevelse.

Sp: I Dobokaikan er gennemsnitsalderen 53-54 år. Er det det samme her?

Sv: Ja. Unge mennesker har for travlt med at tjene penge.

Sp: Jeg har mødt følgende holdning i Japan: Måske er de unge ikke så religiøse, som vi kunne ønske, men de har travlt og har svært ved at få pengene til at række. Det er så i orden. De skal nok komme, når de bliver ældre. - Er det en holdning, De kan genkende?

Sv: Ja, men vi må ikke undlade at knytte forbindelse med yngre mennesker. De er bare så optaget af andet.

Sp: Men man kan jo ikke tvinge dem?

Sv: Nej, de kommer, når tiden er moden.

Sp: Hvorledes ser De på fremtiden for buddhismen i Hawai'i?

Sv: Da jeg var ung, havde jeg hundreder af søndagsskolebørn. Nu sker der så meget, og det er blevet meget vanskeligere at få de unge tilbage til templet. I dag er meget forskellig fra for 30 år siden. Selvfølgelig kommer de til de afdødes mindehøjtider, for deres bedstefædres og bedstemødres skyld. Det er vigtigt for os at fortælle dem læren i et simpelt sprog, så de forstår. Det er vores opgave at kunne fortælle buddhismens enkle historie og religiøse indhold på engelsk, så de ikke mister vejen.

Men vi kan ikke jage dem eller tvinge dem. Indtil tiden er moden, som De ved. Det er op til den enkelte. Det er sådan vi gør i Higashi Honganji, mener jeg. Vi presser ikke. Vi sælger ikke lykke-profetier til mennesker eller gør andre mærkelige ting for at tiltrække dem.

Esben Andreasen: *Shin-buddhismen – en folkelig japansk religion*. Gyldendal 1994: 86-90

¹⁷ Lægmandsbevægelsens hovedsæde ved Higashi Honganji

¹⁸ Den årlige rengøring og renselsesfest i shin-buddhismen